

Dynamische oordeelsvorming, het lemniscaat en de dialoog

De dialoog als gespreksvorm is een fundamenteel onderdeel van menselijke communicatie. Het is een interactieve uitwisseling van ideeën, gedachten en ervaringen tussen twee of meer personen. Deze vorm van communicatie stelt ons in staat om onderling verbinding te maken, elkaars perspectief te begrijpen en samen tot nieuwe inzichten te komen.

In een dialoog spelen non-verbale communicatie, actief luisteren en het stellen van vragen een cruciale rol. Door aandachtig te luisteren en open vragen te stellen, kunnen we dieper ingaan op elkaars standpunten en gezamenlijk tot een beter begrip komen. De dialoog biedt ook ruimte voor reflectie, waardoor we ons eigen denken en handelen kunnen evalueren.

Goede communicatie is essentieel voor het opbouwen en onderhouden van relaties, zowel in professionele als persoonlijke context. Door middel van dialoog kunnen we wederzijds respect en vertrouwen kweken, conflicten constructief oplossen en nieuwe mogelijkheden ontdekken. Wanneer communicatie open, empathisch en oprecht is, kunnen we duurzame verbindingen aangaan en samen groeien naar een toekomstbestendige non profit organisatie.

De kunst van de dialoog ligt in het vermogen om met een open en ontvankelijke houding binnen en buiten de bestuurskamer te communiceren, waarbij we bereid zijn om onze eigen perspectieven te bevragen en naar andere standpunten te luisteren. Door deze vaardigheid te ontwikkelen, kunnen we tot diepgaandere inzichten komen en bijdragen aan een meer geïnformeerde en harmonieuze samenleving.

Dynamische oordeelsvorming met behulp van het Lemniscaat

Het Lemniscaat is een krachtig hulpmiddel bij het maken van dynamische, onbevooroordeelde oordelen. Dit wiskundige symbool bestaat uit twee gekoppelde lussen die een oneindig pad vormen, en symboliseert de cyclische, continu veranderende aard van besluitvorming.

Bij het toepassen van het Lemniscaat-model op oordeelsvorming, worden vier essentiële stappen doorlopen:

1. **Observatie:** In de eerste lus wordt de situatie zorgvuldig geobserveerd, waarbij alle relevante feiten, perspectieven en nuances worden verzameld. Dit helpt om een compleet en objectief beeld te krijgen.
2. **Reflectie:** Vervolgens gaan we over naar het kantel moment tot reflectie, het hier en nu moment! Hier worden de observaties geanalyseerd, patronen herkend en mogelijke alternatieve verklaringen of oplossingen overwogen. Deze fase vraagt om kritisch denken en het loslaten van vooringenomenheid, meningen en principes.
3. **Synthese:** Na observatie en reflectie komen we tot de tweede lus, waarin de informatie wordt samengebracht tot een samenhangend geheel. Hier worden de verschillende inzichten, maar vooral de gemeenschappelijke belangen geïntegreerd tot een dynamisch toekomstgericht oordeel.
4. **Actie:** De vierde en laatste stap is het nemen van actie, gebaseerd op het gegroeide inzicht. Deze actie vormt vervolgens weer de basis voor nieuwe observaties, reflecties en synthetiseren - een voortdurend cyclisch proces van leren en heroverwegen.

Het Lemniscaat-model benadrukt dat oordeelsvorming geen statisch, lineair proces is, maar een dynamische, iteratieve aanpak vereist. Door de vier stappen steeds opnieuw te doorlopen, kunnen we tot steeds genuanceerdere, beter onderbouwde beslissingen komen, die bovendien open staan voor nieuwe inzichten en verandering.

Door deze holistische, onbevooroordeelde werkwijze toe te passen, kunnen we complexe vraagstukken vanuit de bestuurskamer effectief en met oog voor alle relevante in- en externe factoren aanpakken. Het Lemniscaat biedt zo een waardevolle methode om tot dynamische, geïnformeerde oordeelsvorming te komen.

Goed bestuur

Goed bestuur (good governance) is van cruciaal belang voor het succes en de duurzaamheid (toekomstbestendigheid) van non profit en vrijwilligersorganisaties zoals verenigingen en stichtingen. Hier volgt een korte gedachte over dit onderwerp:

Belang van goed bestuur

Goed bestuur is essentieel voor organisaties omdat het zorgt voor:

- Transparantie en verantwoording naar leden, donateurs en andere stakeholders/belanghebbenden
- Effectief en efficiënt gebruik van middelen en talent
- Een heldere visie, strategie en doelstellingen, operationele plannen, wie doet wat, etc.

- Naleving van wet- en regelgeving (WBTR), interne protocollen over o.a. sociale veiligheid, antirook, ongewenst gedrag, huishoudelijk reglement en bestuursreglement, alcoholgebruik, kernwaarden.
- Vertrouwen bij vrijwilligers, leden en andere stakeholders
- Aantrekkelijkheid voor nieuwe vrijwilligers om zich aan te sluiten

Wie bepaalt of er sprake is van goed bestuur?

Formeel is het bestuur van de vereniging of stichting verantwoordelijk voor het realiseren van goed bestuur. Vaak worden ook leden, toezichthouders en eventuele professionals zoals accountants betrokken om de kwaliteit van het bestuur te beoordelen. Externe instanties zoals brancheorganisaties kunnen ook normen en richtlijnen voor goed bestuur opstellen waar vrijwilligersorganisaties aan getoetst worden. Ook kan de vereniging of stichting zelf een goed bestuur protocol opstellen uit de vele praktische voorbeelden.

Waarom de focus op financiën?

Non profit organisaties leggen vaak sterk de nadruk op financiële verantwoording, omdat dit een wettelijke vereiste is en voor veel betrokkenen (leden, donateurs, subsidieverstrekkers) een belangrijke indicator is van goed bestuur. Echter, goed bestuur gaat veel verder dan alleen financiën. Aspecten als sociale veiligheid, vrijwilligers/personeelsmanagement, maatschappelijke impact en strategisch leiderschap zijn minstens zo belangrijk, maar krijgen veelal minder aandacht.

Aantrekkingskracht van goed bestuur

Goed bestuur heeft zeker aantrekkingskracht voor vrijwilligers. Vrijwilligers willen zich graag inzetten voor een organisatie die goed georganiseerd is, duidelijke doelen heeft, zorgvuldig met middelen omgaat en zorgt voor een veilige, plezierige en stimulerende omgeving. Goed bestuur draagt bij aan het vertrouwen en de motivatie van vrijwilligers, wat de continuïteit en slagkracht van de organisatie significant ten goede komt.

Conclusie

Goed bestuur is cruciaal voor het succes en de duurzaamheid (toekomstbestendigheid) van non profit organisaties als verenigingen en stichtingen. Het realiseren van goed bestuur is de verantwoordelijkheid van het bestuur, maar kent ook een bredere beoordeling door leden, interne commissies, toezichthouders en externe partijen. Hoewel financiën een belangrijke rol spelen, moet goed bestuur ook andere aspecten als sociale veiligheid, vrijwilligersmanagement en maatschappelijke impact omvatten. Goed bestuur draagt bij aan het vertrouwen, maar vooral de aantrekkingskracht van de organisatie voor bestuurders, personeel, vrijwilligers, wat de slagkracht van de organisatie ten goede komt.

Als uw organisatie toe is aan verandering en zelfreflectie, ik help u graag!

Jan Werkhoven, socian.nl